

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

KDV Sinne Willem Sprengerstraat

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 4 juni 2020

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 18 april 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Willem Sprenger. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Tevens gebruiken zij veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

Kinderopvangorganisatie: Sinne
Kinderopvang

LRK-nummer: 844303914

Totaal aantal doelgroeppeuters: 5

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat ouders gestimuleerd worden om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding van het kinderdagverblijf kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

De aandachtspunten die beter kunnen, zijn al door de leiding gesignaleerd en opgenomen in een verbeterplan.

De pedagogisch medewerkers passen de thematafel bij ieder thema aan. Dat doen ze goed. Het aandachtspunt hierbij is dat er in de speelruimte weinig aandacht is voor cijfers om mee te spelen en het zou ook goed zijn als er meer echte materialen aanwezig zouden zijn om te ontdekken en mee te experimenteren.

Ook vinden we dat de pedagogisch medewerkers de peuters nog meer met elkaar kunnen laten praten. Daarnaast kunnen zij bijscholing volgen over het pedagogisch-educatief handelen en ondersteunen van peuters die thuis een andere taal spreken.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Kinderdagverblijf Willem Sprenger.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de pedagogische specialist op de locatie, de beleidsmedewerker pedagogiek/zorgcoördinator en de manager kinderopvang. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de pedagogische specialist van de locatie, de beleidsmedewerker pedagogiek/zorgcoördinator en de manager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
  - V Voldoende
  - G Goed
- .....

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Willem Sprenger.

Conclusie

We hebben een positief beeld van de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Willem Sprenger. Op 1 na alle standaarden zijn als voldoende of goed gewaardeerd.

Context

Wij hebben in dit onderzoek de speelleergroep bezocht waar de doelgroepeuters 10 uur vve aangeboden krijgen. Tijdens ons onderzoek zijn 15 peuters aanwezig, waarvan 5 een vve-indicatie hebben. Peuters uit allerlei lagen van de bevolking bezoeken de locatie Willem Sprenger. De peuters stromen als ze vier jaar worden meestal uit naar de nabij gelegen cbs Prins Constantijn. Op dit moment zijn de voorbereidingen in volle gang om gezamenlijk een kindcentrum te bouwen op een nieuwe locatie.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 13 november 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

- niet van toepassing

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op kinderdagverblijf Willem Sprenger.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod			<i>R</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			<i>R</i>
OP6 Samenwerking			<i>R</i>

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als goed.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers hebben aandacht voor de inrichting van de ruimte. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters en er zijn spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen. Een opmerking is hierbij dat de spelmaterialen voor de ontluikende gecijferdheid en 'echte materialen om mee te ontdekken' bijvoorbeeld in de huishoek, uitgebreid kunnen worden.

We waarderen het aanbod als goed, vanwege de nauwkeurige uitwerking van de ontwikkeldoelen in het (thema)aanbod. Voor de verschillende ontwikkelingsgebieden klimmen de doelen op in moeilijkheidsgraad en er zijn ook dagelijks kleine kringen gepland voor de peuters die ondersteuning of extra uitdaging nodig hebben.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze observeren wat opvallend is, gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens om extra te oefenen in kleine groepjes, om een hulplannetje op te stellen of om (externe) hulp in te schakelen als blijkt dat er meer aan de hand is met een peuter.

Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers overleggen regelmatig met de pedagogisch specialist over de peuters en tevens bespreken zij hun bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als goed.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken aan doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Bovendien is er sprake van veel interactie tussen de pedagogisch medewerkers en de peuters. Af en toe kunnen de pedagogisch medewerkers bewust een observerende houding aannemen en meer aandacht schenken aan de interactie tussen de peuters onderling.

We waarderen pedagogisch-educatief handelen als goed, vooral vanwege de natuurlijke manier waarop de pedagogisch medewerkers continu bezig zijn de peuters uit te dagen en nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers hebben duidelijke afspraken gemaakt over wie welke rol aanneemt in de groep. Zij slagen er in door interactie de peuters steeds te betrekken bij de activiteiten en het spelen te verrijken. Dit lukt hen ook bij de peuters die opvallend verlegen zijn en/of het Nederlands niet of nauwelijks beheersen. Zij kijken goed naar wat de peuters nodig hebben en sluiten hierin hun handelen op een natuurlijke wijze op aan.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als goed.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen of samen spelen. Het in- en opstaproject dat aan de doelgroeppouders wordt aangeboden, helpt hier ook bij. Overigens vraagt de toeleiding hierbij nog wel aandacht. De voorschool informeert ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en informatie op het bord in de gang. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

We waarderen de samenwerking vooral als goed, vanwege de inspanningen die de kinderopvang levert om ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind en het werken aan een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Ouders worden uitgenodigd binnen te komen bij de inloop in de speelleergroep en met hun kind te spelen. Zij geven aan zich welkom te voelen. Er zijn regelmatige contacten en een goede samenwerking met de onderbouwleerkrachten van cbs Prins Constantijn, vooruitlopend op de gezamenlijke huisvesting in een kindcentrum. Behalve dat de pedagogisch medewerkers op de basisschool komen voor de overdracht, worden ook de leerkrachten van groep 1 en 2 uitgenodigd om een ochtend mee te draaien op de speelleergroep om van elkaar te kunnen leren. Daarnaast maakt ook Kentalis gebruik van een ruimte in de kinderopvang, wat volgens de voorschool ook drempelverlagend werkt.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		•	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. Ook kijkt de leiding voor de verschillende ontwikkelgebieden of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

Wat beter kan is dat de leiding en de pedagogisch medewerkers doelen kunnen stellen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. Hierbij kunnen zij ook de ontwikkelingsgroei van (groepen) kinderen betrekken en met belanghebbenden hierover het gesprek voeren.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			•
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in het 'Pedagogisch beleidsplan Sinne kinderopvang' en in het jaarplan opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Op locatieniveau heeft de pedagogisch specialist in samenwerking met de pedagogisch medewerkers naar aanleiding van evaluatie-avonden jaardoelen opgesteld. Het kinderdagverblijf evalueert via een cyclische werkend systeem van kwaliteitszorg de doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding eveneens het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld met het instrument PPIB. De ontwikkelpunten zijn opgenomen in het verbeterplan voor de locatie. Daarnaast worden ouders bevestigd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als goed.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

We waarderen de kwaliteitscultuur als goed, vanwege het reflecterend vermogen in de speelleergroep. De verbeterpunten die wij zagen, waren al bekend bij de betrokkenen en opgenomen in een verbeterplan. Hier werd open over gesproken. Ook de pedagogisch medewerkers gaven aan wat hun leerbehoeften zijn, bijv ten aanzien van educatieve vaardigheden voor anderstalige peuters.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters dat is geplaatst. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen.

Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de meer specifieke verantwoording over de resultaten die worden behaald.

Er is op dit moment bijvoorbeeld geen sprake van verantwoording richting de scholen waar de peuters naartoe uitstromen of naar de gemeente. Dit zou kunnen gaan over het aantal dagdelen en maanden dat doelgroeppeuters vve hebben gehad en welke resultaten hiermee zijn behaald. De gemeente vraagt hier overigens ook niet om.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wij hebben geen reactie op het rapport ontvangen.